

CENOVNO DOSTOPNE KOMUNIKACIJSKE STORITVE ZA PODJETJA IN POTROŠNIKE

Informacijske in komunikacijske tehnologije ter podatkovne storitve in storitve internetnega dostopa so nadomestile tradicionalne telefonske storitve in so postale osrednji proizvod tako za potrošnike kot za podjetja. Danes je na voljo vedno več avdiovizualnih vsebin na zahtevo, internetna povezljivost 4G in 5G pa eksponentno raste. Zato je EU vzpostavila regulativni okvir za telekomunikacije, ki z vrsto pravil, ki se uporabljajo v vseh državah članicah EU, pokriva fiksne in brezžične telekomunikacije, internet ter storitve radiodifuzije in prenosa. Po nedavnih raziskavah, ki so bile izvedene za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov, telekomunikacijske storitve v BDP Evropske unije letno prispevajo 86,1 milijarde EUR, novi zakonodajni ukrepi, ki jih je uvedel Evropski parlament, pa bi lahko prispevali dodatnih 40 milijard EUR.

PRAVNA PODLAGA

Ker Pogodbi ne določata neposrednih pooblastil na področju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, je bila pristojnost določena na podlagi več členov Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Glede na kompleksno naravo medijskih izdelkov in storitev, ki jih ni mogoče opredeliti zgolj kot kulturne ali preprosto gospodarske dobrine, so morale biti politike oblikovane na podlagi navedene jurisdikcije. EU lahko sprejme ustrezne ukrepe v okviru sektorskih in horizontalnih politik, kot so: industrijska politika (člen 173 PDEU), politika konkurence (členi 101 do 109 PDEU), trgovinska politika (člena 206 in 207 PDEU), vseevropska omrežja (TEN) (členi 170 do 172 PDEU), raziskave in tehnološki razvoj ter vesolje (členi 179 do 190 PDEU), približevanje zakonodaj za tehnološko usklajevanje ali za uporabo podobnih tehnoloških standardov (člen 114 PDEU), prosti pretok blaga (členi 28, 30, 34 in 35 PDEU), prosto gibanje oseb ter prosti pretok storitev in kapitala (členi 45 do 66 PDEU), izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladina in šport (člena 165 in 166 PDEU) ter kultura (člen 167 PDEU).

CILJI

Evropska digitalna agenda^[1] je bila na podlagi lizbonske strategije zasnovana kot ena od sedmih vodilnih pobud strategije Evropa 2020, ki jo je sprejela Komisija. Objavljena je bila maja 2010 in v njej je opredeljeno, da ima uporaba informacijsko-

[1]Enotni digitalni trg, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

komunikacijske tehnologije osrednjo omogočitveno vlogo, da lahko EU uresniči svoje ambiciozne cilje za leto 2020. Strategija Evropa 2020 je poudarila pomen uvajanja širokopasovnih povezav za zagotavljanje cenovno dostopnih komunikacijskih metod za podjetja in potrošnike. Boljši spletni dostop za potrošnike in podjetja po vsej Evropi je kot prednostno nalogo priznala Komisija v strategiji za enotni digitalni trg^[2] leta 2015, nedavno pa tudi Ursula von der Leyen v načrtu za Evropo, kjer je poudarjen pomen omrežij 5G^[3].

DOSEŽKI

Sedanji regulativni okvir za telekomunikacije, ki ga sestavlja sveženj direktiv in uredb, je bil sprejet septembra 2016 ter upošteva hitri razvoj sektorja in usklajuje tako pravila za urejanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter pravila za ustrezne izvedbene postopke.

- Komisija je 14. septembra 2016 v [sporočilu](#) z naslovom „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“ zaprosila Parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, naj preučijo predlog o evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah, skupnih ciljih EU na področju širokopasovnih povezav za leto 2025, načrtu za spodbujanje vodilnega položaja evropske industrije na področju brezžične tehnologije 5. generacije (5G) in sistemu bonov za javne organe, ki želijo državljanom nuditi brezplačen brezžični dostop do interneta (WiFi4EU)^[4];
- [stroški elektronskih komunikacij](#) so se znižali^[5], ker so bili pribitki za gostovanje za podatke, klice in sporočila SMS [15. junija 2017 odpravljeni za potrošnike, ki to povezljivost uporabljajo med potovanjem po EU](#);
- boljše varstvo potrošnikov in podjetij se je zagotovilo z naslednjimi ukrepi: s sprejetjem zakonodaje o zasebnosti ([Direktiva 2009/136/ES](#)^[6]) in varstvu podatkov ([Uredba \(EU\) 2016/679](#)^[7] in [Direktiva \(EU\) 2016/680](#)^[8]); s krepitvijo mandata Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA)^[9]; s sprejetjem [Direktive \(EU\) 2016/1148](#) o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji^[10]; s krepitvijo pravice do zamenjave fiksnega ali mobilnega operaterja v enem delovnem dnevu ob ohranitvi

---

[2][COM\(2015\)0192](#).

[3]Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sl.pdf

[4]Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti [COM\(2016\)0587](#).

[5]Uredba (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (UL L 310, 26.11.2015, str. 1–18).

[6]UL L 337, 18.12.2009, str. 11.

[7]UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

[8]UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

[9]Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 460/2004 (UL L 77, 13.3.2004, str. 1); Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropski agenciji za varnost omrežij in informacij (ENISA) (UL C 45, 5.2.2016, str. 102).

[10]UL L 194, 19.7.2016, str. 1.

stare telefonske številke, tj. prenosljivost številke ([Direktiva 2009/136/ES](#)) in z vzpostavitvijo enotne evropske številke za klic v sili 112 ([Direktiva 2009/136/ES](#)), telefonske številke za pogrešane otroke 116000, številke za pomoč otrokom 116111 in številke za čustveno podporo 116123 ter z vzpostavitvijo spletne platforme za reševanje sporov med potrošniki in spletnimi trgovci^[11];

- boljši dostop do telekomunikacij je bil zagotovljen z uvedbo zakonodaje za spodbujanje konkurence z jasnimi in vključujočimi pravili, za zagotavljanje boljše kakovosti, boljših cen ter večjega nabora storitev ([Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah](#)); z vlaganjem v širokopasovna omrežja, ki podpirajo hitri internet; s podpiranjem brezžičnih tehnologij, kot sta LTE in 5G, prek programa za politiko radiofrekvenčnega spektra in [z usklajevanjem uporabe frekvenčnega pasu 470–790 MHz v Uniji](#), da se vzpostavi gigabitna povezljivost za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja^[12].

Da bi bili nacionalni regulativni postopki bolj usklajeni, Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) ([Uredba \(ES\) št. 2018/1971](#)^[13]) skrbi za sodelovanje med nacionalnimi regulatorji in Komisijo ter spodbuja dobro prakso in skupne pristope, hkrati pa preprečuje neusklajeno regulacijo, ki bi lahko povzročila izkrivljanje konkurence na enotnem telekomunikacijskem trgu. Po posodobljeni zakonodaji so nacionalni regulativni organi zadolženi za spodbujanje konkurence pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter za določitev načel, na katerih temelji njihovo delovanje: neodvisnost, nepristranskost in preglednost ter pravica do pritožbe. Kar zadeva upravljanje spektra, večletni program politike radijskega spektra določa usmeritve in cilje za strateško načrtovanje in usklajevanje radijskega spektra. To zagotavlja delovanje notranjega trga na področjih politike EU, ki vključujejo uporabo spektra, kot so politika elektronskih komunikacij, politika raziskav, tehnološkega razvoja in veselja, politika prometa, politika energije in avdiovizualna politika.

VLOGA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Parlament se zavzema za odločno in napredno politiko na področju IKT ter je zelo dejaven pri sprejemanju zakonodajnih aktov na tem področju, da bi se tako povečale koristi za potrošnike in podjetja. Zato na vprašanja IKT nenehno opozarja prek zakonodaje, s samoiniciativnimi poročili, pisnimi in ustnimi vprašanji, študijami^[14], delavnicami^[15], mnenji in resolucijami ter s pozivi k bolj usklajenim nacionalnim prizadevanjem za razvoj vseevropskih storitev in k podpori EU za področje telekomunikacij.

Parlament opozarja, da je treba spekter digitalne dividende uporabiti za to, da bi zagotovili širokopasovni dostop za vse državljane EU, ter poudarja, da so potrebni nadaljnji ukrepi za zagotovitev vsesplošnega in visokohitrostnega širokopasovnega

---

[11]Platforma je dostopna na: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, dodatne informacije pa najdete na: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_sl.htm

[12]JUL L 138, 25.5.2017, str. 131.

[13]JUL L 321, 17.12.2018, str. 1.

[14]Možganski trust EP: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/sl/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[15]Delavnice: <https://www.europarl.europa.eu/committees/sl/events/events-workshops>

dostopa ter [digitalne pismenosti in kompetenc vseh državljanov in potrošnikov](#)^[16]. Prav tako [poudarja pomen varnosti v kibernetnem prostoru](#)^[17], da bi potrošnikom in podjetjem zagotovili zanesljivo varstvo zasebnosti in državljanskih svoboščin v digitalnem okolju. Poleg tega se odločno zavzema za tehnološko nevtralnost, omrežno nevtralnost in internetne svoboščine državljanov EU, pa tudi za ukrepe glede dostopa do storitev in aplikacij ter njihove uporabe prek telekomunikacijskih omrežij, pri čemer je treba spoštovati temeljne pravice in svoboščine državljanov. S temi ukrepi je treba tudi zagotoviti, da [ponudniki internetnih storitev ne omejujejo možnosti uporabnikov, da dostopajo do vsebin in aplikacij in/ali uporabljajo storitve po lastni izbiri](#).^[18]

Parlament ta jamstva sistematično utrjuje z zakonodajo. Ima ključno vlogo pri odpravljanju ovir na enotnem digitalnem trgu in posodabljanju telekomunikacijskih pravil EU, da ta veljajo za današnje digitalno in podatkovno vodene proizvode in storitve, [da se tako povečajo digitalne koristi za potrošnike in podjetja](#). Zato je Parlament izboljšal dostop do podatkov in podatkovni prenos za vse, in sicer z določitvijo standardov za omrežno nevtralnost, usklajevanjem uporabe frekvenčnega pasu 470–790 MHz, podpiranjem brezplačne brezžične povezave za vse v mestih in vaseh (shema Wifi4EU), vlaganjem v visokozmogljivo računalništvo in v storitve v oblaku za znanost (evropski oblak za odprto znanost) in z odpravo tarife za gostovanje^[19]. Parlament je začel in zaključil pomembno zakonodajno delo za spodbujanje e-trgovine za potrošnike in podjetja v EU, predvsem za MSP. Primera sta [Direktiva 2014/61/EU](#) o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti^[20] in [Uredba \(EU\) št. 910/2014](#) o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu^[21], katerih namen je omogočanje elektronskega poslovanja^[22]. Na podlagi predloga Komisije Parlament podpira posodobitev [pravil o avtorskih pravicah](#)^[23] in [pravil za avdiovizualne medijske storitve](#)^[24] EU.

Poleg tega je Parlament uspešno zaključil zakonodajno delo v zvezi z reformo varstva podatkov. [Direktiva \(EU\) 2016/680](#)^[25] in [Uredba \(EU\) 2016/679](#)^[26] o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov sta bili sprejeti dne 27. aprila 2016. Opravil je obsežno zakonodajno delo v zvezi s predlogi, ki naj bi nadgrajevali strategijo za enotni digitalni trg in resolucijo [Aktu za enotni digitalni trg naproti](#)^[27], v kateri obravnava vprašanja, kot so neupravičeno geografsko

---

[16]UL C 81 E, 15.3.2011, str. 45.

[17]UL C 332 E, 15.11.2013, str. 22.

[18]UL C 153 E, 31.5.2013, str. 128.

[19]UL L 310, 26.11.2015, str. 1.

[20]UL L 155, 23.5.2014, str. 1.

[21]UL L 257, 28.8.2014, str. 73.

[22][COM\(2017\)0228](#) – ne velja več.

[23]Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES, UL L 130, 17.5.2019, str. 92.

[24]Direktiva (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere, UL L 303, 28.11.2018, str. 69.

[25]UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

[26]UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

[27]UL C 11, 12.1.2018, str. 55.

blokiranje^[28], čezmejna dostava paketov^[29], čezmejna prenosljivost storitev spletnih vsebin^[30], sprememba uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov^[31], avdiovizualne medijske storitve^[32], prosti pretok neosebni podatkov^[33], pogodbe o spletni in drugi prodaji blaga na daljavo^[34] ter pogodbe o dobavi digitalnih vsebin^[35]. Prav tako je sprejel resolucijo o internetni povezljivosti za rast, konkurenčnost in kohezijo: [evropska gigabitna družba in 5G](#)^[36], da bi tako spodbudil časovni raspored za uporabo tehnologije 5G in omogočil lažjo povezljivost za potrošnike in podjetja.

V svoji [resoluciji](#) z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami^[37] je Parlament navedel, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti enakemu dostopu do zdravstvenega varstva ter točnih in preverjenih informacij ob hitrem širjenju telemedicine in elektronskega poslovanja med pandemijo, pri čemer je cenovno dostopna povezljivost še posebej pomembna.

Po [nedavnih raziskavah](#), ki so bile izvedene za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov, telekomunikacijske storitve k BDP-ju Evropske unije letno prispevajo 86,1 milijarde EUR, novi zakonodajni ukrepi, ki jih je uvedel Evropski parlament za nadaljnjo integracijo enotnega trga za telekomunikacijske storitve, pa bi lahko prispevali dodatnih 40 milijard EUR^[38]. Nadaljnje študije Evropskega parlamenta [o novostih na področju digitalnih storitev](#)^[39] kažejo, da bo prihodnja povezljivost, ki se bo razvijala v smeri tehnologij 6G, še pomembnejša za evropska podjetja in potrošnike.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères / Louise Blandin
11/2020

---

[28][COM\(2016\)0289](#).

[29][COM\(2016\)0285](#).

[30][COM\(2015\)0627](#).

[31][COM\(2016\)0283](#).

[32][COM\(2016\)0287](#).

[33][COM\(2017\)0495](#).

[34][COM\(2015\)0635](#).

[35][COM\(2015\)0634](#).

[36][UL C 307](#), 30.8.2018, str. 144.

[37]Sprejeta besedila, [P9_TA\(2020\)0054](#)

[38]J Scott Marcus et al., *Contribution to growth: The European Digital Single Market – Delivering economic benefits for citizens and businesses* (Prispevek k rasti: prosti pretok blaga – zagotavljanje gospodarskih koristi za državljane in podjetja), študija za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov, tematski sektor za gospodarsko in znanstveno politiko ter kakovost življenja, Evropski parlament, Luksemburg, 2019.

[39]Sohnemann, N et al., *New Developments in Digital Services* (Novosti na področju digitalnih storitev), študija za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov, tematski sektor za gospodarsko in znanstveno politiko ter kakovost življenja, Evropski parlament, Luksemburg, 2020.

